

Försvarsutskottets betänkande

1988/89:FöU13

Handläggningen av ärenden om vapenfri tjänst

1988/89
FöU13

I betänkandet behandlas förslag som regeringen – efter föredragning av försvarsministern, statsrådet Roine Carlsson – har förelagt riksdagen i proposition 1988/89:110. Vidare behandlas i betänkandet två motioner som har väckts under den allmänna motionstiden 1989 och tre motioner som är väckta med anledning av propositionen.

Sammanfattning

I betänkandet tillstyrker utskottet att riksdagen bifaller regeringens förslag i proposition 1988/89:110 om ändringar i värnpliktslagen och i lagen om vapenfri tjänst. Förslagen innebär att ärenden om tillstånd till vapenfri tjänst och om tjänstgöringsförhållandena för sådan tjänst avgörs i första instans av en ny myndighet som benämns vapenfristyrelsen. Av vapenfristyrelsen avgjorda ärenden överprövas av en ny myndighet som benämns totalförsvarets tjänstepliktsnämnd. Till denna nämnd förs enligt förslaget också de ärenden som nu prövas av värnpliktsnämnden. Reformen föreslås träda i kraft senast den 1 januari 1990.

Propositionen

I proposition 1988/89:110 har regeringen – efter hörande av lagrådet – föreslagit riksdagen att anta i propositionen framlagda förslag till

1. lag om ändring i lagen (1966:413) om vapenfri tjänst,
2. lag om ändring i värnpliktslagen (1941:967).

Lagförslagen har intagits i bilaga till betänkandet.

Motionerna

1988/89:Fö203 av Olof Johansson m.fl. (c), såvitt gäller yrkande 6, att riksdagen hos regeringen begär åtgärder för att förbättra informationen om vapenfri tjänst.

1988/89:Fö715 av Marita Bengtsson och Reynoldh Furustrand (båda s) vari yrkas att riksdagen beslutar i enlighet med vad som i motionen anförts om vapenfri tjänst i internationellt solidaritets- och biståndsarbete.

1988/89:Fö17 av Kerstin Ekman m.fl. (fp) vari yrkas

1. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anføres om att snarast utvärdera prövningsförfarandet vid ansökan om vapenfri tjänst,

2. att riksdagen beslutar avslå proposition 1988/89:110,

1988/89:FöU13

3. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om att regeringen bör återkomma till riksdagen med förslag dels om prövningsförfarandet, dels om den nämndorganisation som behövs för att handlägga vapenfriärendena.

1988/89:Fö18 av Karin Söder (c) vari yrkas

1. att riksdagen beslutar om ett starkt lekmannainflytande i vapenfristyrelsen i enlighet med motionen,

2. att riksdagen beslutar bibehålla rätten att överklaga beslut om vapenfri tjänst till regeringen.

1988/89:Fö19 av Paul Cizuk (mp) vari yrkas att riksdagen med hänvisning till vad i motionen anförts avslår proposition 1988/89:110.

Utskottet

Bakgrund

Den allmänna värnplikten innebär en skyldighet för svenska män att delta i landets väpnade försvar i krig och vid krigsfara samt att genomgå utbildning med syftet att ge den värnpliktige förmåga att lösa uppgifter i det militära försvaret.

Skyldigheten att fullgöra värnpliktstjänstgöring är dock inte utan undantag. Enligt 1 § lagen (1966:413) om vapenfri tjänst kan en värnpliktig få tillstånd att fullgöra vapenfri tjänst i stället för värnpliktstjänstgöring, om det kan antas att bruk av vapen mot annan är så oförenligt med den värnpliktiges allvarliga personliga övertygelse att han inte kommer att fullgöra värnplikten.

År 1978 beslutade riksdagen om betydande ändringar i 1966 års vapenfri lag (prop. 1977/78:159, FöU 28, rskr. 317). Härvid berördes bl.a. förutsättningarna för vapenfri tjänst, tjänstgöringsalternativ, tjänstgöringstidens längd, prövningsförfarandet och sanktionsformer vid vägran.

Tillstånd till vapenfri tjänst medges av vapenfrinämnden och ytterst av regeringen (försvarsdepartementet), hos vilken nämndens beslut kan överklagas. Ansvar för vapenfriutbildningen åvilar nämnden för vapenfriutbildning.

Propositionens huvudsakliga innehåll

I proposition 1988/89:110 föreslås att ärenden om tillstånd till vapenfri tjänst och om tjänstgöringsförhållandena för den som beviljas sådan tjänst i första instans skall avgöras av en ny myndighet, vapenfristyrelsen, till vilken knyts ett särskilt lekmannaorgan för tillståndsprövningen. Vapenfrinämnden (Stockholm) och nämnden för vapenfriutbildning (Karlstad) upphör. Vapenfristyrelsen lokaliseras till Karlstad.

Regeringen föreslår vidare att överprövningen av tillståndsärenden flyttas från regeringen till en ny myndighet, totalförsvarets tjänstepliktsnämnd. Till denna nämnd förs också de ärenden som i dagsläget prövas av värnplikts-

nämnden (Stockholm). Värnpliktsnämnden avvecklas. Den nya nämnden 1988/89:FöU13.
lokaliseras till Stockholm.

Enligt propositionen bör reformen träda i kraft den 1 januari 1990 eller vid den tidigare tidpunkt efter den 1 juli 1989 som regeringen bestämmer. Regeringens yrkanden har formen av lagförslag.

Motionsförslag om avslag på propositionen, m.m.

I propositionen (s. 11) påminner föredragande statsrådet om att han tidigare (prop. 1987/88:81 s. 4) har redovisat sin avsikt att låta utreda det nuvarande prövningsförfarandets effekter. Ett av yrkandena i motion Fö17 (fp) syftar till att riksdagen skall anmoda regeringen att snarast låta utvärdera prövningsförfarandet.

Utskottet har under beredningen av ärendet inhämtat att regeringen den 16 mars 1989 bemyndigat chefen för försvarsdepartementet att för ändamålet tillkalla en utredare med uppgift att redovisa resultat före utgången av år 1989. Motionens syfte är alltså tillgodosett i denna del.

I två av de motioner som har väckts med anledning av propositionen yrkas avslag på denna i dess helhet. Enligt motion Fö17 (fp) torde en ändring av prövningsförfarandet påverka uppgifterna för de nämnder som handlägger vapenfriärenden. Förutom avslag på propositionen (yrk. 2) föreslår motionärerna (yrk. 3) att riksdagen i avvaktan på utredningsresultat skall anmoda regeringen att senare återkomma med förslag dels om prövningsförfarandet, dels om den nämndorganisation som behövs för att handlägga vapenfriärenden.

Utskottet ansluter sig i denna del till den bedömning som under beredningen har redovisats av företrädare för försvarsdepartementet. Enligt denna bör den berörda personalen inte längre hållas i ovisshet om organisationen för vapenfriärendena och dess lokalisering. Eventuella förändringar av prövningsförfarandet med anledning av utredningen under år 1989 kan beslutas tidigast våren 1990. Sådana förändringar bedöms vara lättare att genomföra inom ramen för en och samma myndighet. Ifrågasvarande motionsyrkanden bör enligt utskottets mening inte bifallas.

I motion Fö19 (mp) föreslås avslag på propositionen i avvaktan på införande av en allmän samhällstjänsteplikt för både män och kvinnor. Inom dess ram skulle enligt motionärerna rymmas totalförsvarsarbete i vidaste mening. Någon sådan tjänsteplikt är emellertid inte aktuell. Utskottet delar inte motionärernas uppfattning att propositionen bör avslås.

Övriga motionsförslag med anledning av propositionen

I motion Fö18 (c) föreslås (yrk. 1) att riksdagen skall uttala sig för ett starkt *lekmannainflytande* i den nya vapenfristylelsen. Motionären anser att lekmannainflytandet skall finnas i styrelsen "och inte i ett lekmanråd med oklara befogenheter". Hon poängterar att lekmanrepresentanterna bör ha ett avgörande inflytande på besluten. Hon anser också att rätten att överklaga till regeringen bör behållas av rättssäkerhetsskäl och har ett särskilt yrkande härom (yrk. 2).

Utskottet delar försvarsministerns och motionärens uppfattning att det är

angeläget med lekmanamedverkan i den nya vapenfristyrelsens prövningsverksamhet. Uppgiften för myndighetens styrelse att leda myndigheten är emellertid artskild från prövningsverksamheten enligt vapenfrilagen. Detta motiverar särskilda åtgärder för att garantera att lekmannarepresentanter får ett avgörande inflytande vid prövningen av ansökningar om vapenfri tjänst. Beslut om avslag bör enligt utskottets mening endast få fattas av den delegation som försvarsministern räknar med (s. 11). Liksom denne finner utskottet lämpligt att låta principerna för sammansättningen av vapenfri-nämnden vara vägledande också när det gäller lekmannadelegationen.

Vapenfristyrelsens organisation och lekmannadelegationens sammansättning bör bestämmas av regeringen. Utskottet anser det självklart att lekmannadelegationens uppgifter anges i vapenfristyrelsens instruktion. Med hänvisning till det nu sagda är det inte påkallat att riksdagen gör något uttalande i enlighet med yrkande 1 i motion Fö18.

Utskottet övergår så till att behandla *formerna för överprövning av vapenfristyrelsens beslut*. Enligt regeringens förslag skall sådan överprövning göras av en ny myndighet, totalförsvarets tjänstepliktsnämnd. Till nämnden förs också sådana ärenden som värnpliktsnämnden enligt nuvarande regler prövar i sista instans. Dessa ärenden gäller värnpliktigas, vapenfria tjänstepliktigas och civilförsvarspliktigas skyldighet att tjänstgöra och genomgå utbildning.

I propositionen (s. 11–12) lämnas en utförlig motivering till varför avslagsbeslut beträffande framställningar om vapenfri tjänst bör prövas av en myndighet i stället för som nu av regeringen. Härvid betonar försvarsministern

- att regeringen sedan länge strävar efter att delegera beslutanderätten i ärenden av löpande karaktär till myndigheterna samt
- att det inte finns något behov av en politisk styrning av praxis i fråga om prövning utifrån reglerna i vapenfrilagen.

Utskottet anser liksom regeringen att överprövningen av ifrågavarande ärenden med fördel och utan nackdelar för rättssäkerheten kan flyttas från regeringen till en för ändamålet kvalificerad myndighet. I motion Fö18 hävdar motionären motsatt uppfattning. Enligt utskottets mening bör motionen avslås i denna del. Liksom försvarsministern har utskottet därmed avvisat tanken, uttalad i motion Fö19 (mp), att låta överprövningen göras av domstol. En prövning vid allmän underrätt skulle kunna göra det omöjligt att vidmakthålla en likartad behandling av de värnpliktiga.

Med hänsyn till beröringspunkterna mellan tillståndsfrågan enligt vapenfrilagen och frågor om tjänstgöringsförhållanden för bl.a. vapenfria tjänstepliktiga kan utskottet biträda förslaget att alla ifrågavarande ärendetyper i andra instans handläggs vid en och samma förvaltningsmyndighet. Den benämning på myndigheten som försvarsministern förordar, totalförsvarets tjänstepliktsnämnd, påvisar möjligheten att till nämnden föra också överprövningen av andra ärendetyper beträffande tjänsteplikt än som nämns i propositionen.

Utskottet vill beträffande tjänstepliktsnämnden slutligen betona vikten av att kvalificerade jurister ingår som ordförande och vice ordförande.

Motionsyrkanden från den allmänna motionstiden

Enligt partimotion Fö203 (c) bör riksdagen efterlysa åtgärder för att förbättra *informationen till värnpliktiga om möjligheten till vapenfri tjänst*. Motionärerna vill att tydlig information härom skall lämnas i samband med inskrivningen.

Enligt 40 § kungörelsen (1969:379) om inskrivning och redovisning av värnpliktiga skall de inskrivningsskyldiga få upplysning om bestämmelserna för vapenfri tjänst vid inskrivningsförrättningen. Den information som tillhandahålls är för närvarande följande:

- I samband med kallelsen till inskrivning får den värnpliktige informationsmaterial som bl.a. behandlar vapenfri tjänst. Ansöknings- och prövningsförfarandet beskrivs. Utbildningstidens längd framgår. Det framgår också vart man kan vända sig för att få ytterligare information.
- Vid inskrivningen visas för alla en film om totalförsvaret. I filmen behandlas möjligheten att få vapenfri tjänst. Broschyrer om vapenfri tjänst finns tillgängliga.
- Om den värnpliktige anmäler intresse för vapenfri tjänst under inskrivningen får han hjälp med ytterligare information, anmälningsblanketter, m.m.

Utskottet anser inte motiverat att riksdagen hos regeringen begär åtgärder för att förbättra informationen om vapenfri tjänst. Motionsyrkandet bör inte bifallas.

I motion Fö715 (s) yrkas att riksdagen skall taställning för att vapenfria tjänstepliktiga erbjuds *arbete i internationell solidaritets- och biståndssamhet*. Liknande förslag har behandlats och avslagits av riksdagen vid flera tillfällen (jfr FöU 1977/78 s. 20). Försvarsutskottet har pekat på att utvecklingsländerna efterfrågar kvalificerad biståndspersonal med god skolutbyggnad och lång yrkeserfarenhet samt att sådan erfarenhet är sällsynt bland dem som ännu inte har uppnått den ålder när de normalt har fullgjort sin grundläggande värnpliktsutbildning. Utskottet har vidare hänvisat till den särskilda bistånds- och katastrofutbildning som introducerades vid Sandöskolan budgetåret 1972/73. Efter förändringar har utbildningen i Sandö sedan 1982 bestått av en terminslång kurs i u-landskunskap. En vapenfri tjänstepliktig som antas till denna utbildning får tillgodoräkna fyra månader som en del av sin grundutbildning. Genomförd u-landstjänstgöring kan också få tillgodoräknas. Erfarenheter av denna form av vapenfritjänstgöring har behandlats av 1983 års värnpliktsutbildningskommitté (SOU 1986:30 s. 84–85) och senast av nämnden för vapenfriutbildning i en rapport till regeringen den 24 februari 1989.

Utskottet anser att de skäl som tidigare har legat till grund för riksdagens ställningstagande i denna fråga alltjämt är bärande. Under föregående riksmöte (prop. 1987/88:81, FöU 8, rskr. 215) underströks vikten av att utbildningen av de vapenfria resulterar i att de får en bestämd inplacering i det krigsorganiserade samhället. Ett motionsyrkande om biståndsutbildning

som ett alternativ till vapenfri tjänst avlogs av riksdagen. Utskottet anser att även det nu aktuella motionsyrkandet bör avslås. 1988/89:FöU13

Hemställan

Utskottet hemställer

1. beträffande *utredning om prövningsförfarandet för vapenfri tjänst*

att riksdagen avslår motion 1988/89:Fö17, yrkande 1,

2. beträffande *lagförslagen*

att riksdagen med avslag på motionerna 1988/89:Fö17, yrkandena 2 och 3, 1988/89:Fö18, yrkande 2, och 1988/89:Fö19 antar i proposition 1988/89:110 framlagda förslag till

dels lag om ändring i lagen (1966:413) om vapenfri tjänst,

dels lag om ändring i värnpliktslagen (1941:967);

3. beträffande *lekmannainflytande i vapenfristyrelsen*

att riksdagen avslår motion 1988/89:Fö18, yrkande 1,

4. beträffande *information om vapenfri tjänst*

att riksdagen avslår motion 1988/89:Fö203, yrkande 6,

5. beträffande *tjänstgöringsalternativ för vapenfri tjänst*

att riksdagen avslår motion 1988/89:Fö715.

Stockholm den 11 april 1989

På försvarsutskottets vägnar

Arne Andersson

Närvarande: Arne Andersson i Ljung (m), Roland Brännström (s), Ingvar Björk (s), Iréne Vestlund (s), Björn Körlof (m), Christer Skoog (s), Sven Lundberg (s), Karin Wägestål (s), Hans Lindblad (fp), Ingvar Karlsson i Bengtsfors (c), Jan Jennehag (vpk), Paul Cizuk (mp), Britt Bohlin (s), Alf Egnerfors (s), Sven-Olof Petersson (c), Carl-Johan Wilson (fp) och Lars Hjertén (m).

Reservation

Lagförslagen (mom. 2)

Paul Cizuk (mp) anser

dels att den del av utskottets anförande som på s. 3 börjar med "Utskottet ansluter" och slutar med "bör avslås" bort ha följande lydelse:

I motion Fö19 (mp) föreslås avslag på propositionen i avvaktan på en allmän samhällstjänsteplikt för både män och kvinnor. Utskottet ser positivt på en sådan tjänsteplikt och anser sig kunna räkna med utredning och beslut härom under de närmaste åren. Genom införande av en allmän samhälls-

tjänsteplikt för totalförsvarsarbete i vidaste mening ändras förutsättningarna för den reform som föreslås i propositionen. Denna bör därför avslås av riksdagen. Härigenom tillgodoses också motionerna Fö17, yrkande 2, (fp) och Fö18, yrkande 2, (c). Under tiden fram till en övergång från värnplikt till samhällstjänsteplikt bör dock nuvarande prövningsförfarande ersättas av en enklare ansökningsprocedur. Utskottet anser, med delvis instämmande i motion Fö17, yrkande 3 (fp), att riksdagen bör uppmana regeringen att återkomma med förslag till ändrat prövningsförfarande..

dels att utskottets hemställan i moment 2 bort ha följande lydelse:

2. *beträffande lagförslagen*

a. att riksdagen med bifall till motionerna 1988/89:Fö17, yrkande 2, 1988/89:Fö18, yrkande 2, och 1988/89:Fö19 avslår i proposition 1988/89:110 framlagda förslag till

dels lag om ändring i lagen (1966:413) om vapenfri tjänst,

dels lag om ändring i värnpliktslagen (1941:967),

b. att riksdagen med anledning av motion 1988/89:Fö17, yrkande 3, som sin mening ger regeringen till känna vad utskottet har anfört om förslag från regeringen rörande prövningsförfarandet.

Särskilt yttrande

Lagförslagen (mom. 2)

Hans Lindblad och Carl-Johan Wilson (båda fp) anför:

Med hänsyn till personalläget vid de berörda nämnderna står vi bakom utskottets ställningstagande, men vi gör det med stor tvekan. Starka skäl talar nämligen för att i enlighet med motion Fö17 (fp) avslå regeringens förslag, i avvaktan på den utredning om prövningsförfarandet för vapenfri tjänst, vilken påbörjas nu och skall vara klar under år 1989. Om den utredningen hade påbörjats bara något halvår tidigare skulle det ha varit självklart för alla att inte nu besluta om någon organisationsändring.

1 Förslag till

Lag om ändring i lagen (1966:413) om vapenfri tjänst

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (1966:413) om vapenfri tjänst¹
dels att 11 och 12 §§ skall upphöra att gälla,
dels att 4, 6, 8, 9, 10, 13, 20 och 22 §§ samt rubriken närmast före 22 §
skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

4 §²

Vapenfri tjänstepliktig som avses i 2 § första stycket skall uttagas för den tjänstgöring för vilken han kan anses bäst lämpad. I den mån det kan ske skall hänsyn tagas till den tjänstepliktiges önskemål. Vapenfri tjänstepliktig får icke åläggas att tjänstgöra inom försvarsmakten, om han icke förklarat sig villig därtill.

Nämnden för vapenfriutbildning beslutar om uttagning enligt första stycket. Nämnden har också tillsyn över vapenfria tjänstepliktigas utbildning och tjänstgöring

Vapenfristyrelsen beslutar om uttagning enligt första stycket. Styrelsen har också tillsyn över vapenfria tjänstepliktigas utbildning och tjänstgöring.

6 §³

Nämnden för vapenfriutbildning bestämmer när vapenfri tjänstepliktig skall tjänstgöra. Nämnden får överlåta denna uppgift på annan statlig myndighet i fråga om tjänstgöring där.

Vapenfristyrelsen bestämmer när vapenfri tjänstepliktig skall tjänstgöra. Styrelsen får överlåta denna uppgift på annan statlig myndighet i fråga om tjänstgöring där.

8 §⁴

Vapenfri tjänstepliktig skall efterkomma kallelse till tjänstgöring. Är han av laga förfall hindrad att inställa sig, skall han så snart det kan ske anmäla förfallet till den som utfärdat kallelsen.

Vapenfri tjänstepliktig skall ställa sig till efterrättelse de tjänstgöringsföreskrifter som meddelas av nämnden för vapenfriutbildning eller myndighet hos vilken han tjänstgör.

Vapenfri tjänstepliktig skall ställa sig till efterrättelse de tjänstgöringsföreskrifter som meddelas av vapenfristyrelsen eller myndighet hos vilken han tjänstgör.

9 §⁵

Ändras vapenfri tjänstepliktigs postadress skall han genast vidtaga sådan åtgärd att postförsändelse från nämnden för vapenfriutbildning eller myndighet hos vilken han tjänstgör kan komma honom till handa utan dröjsmål.

Ändras vapenfri tjänstepliktigs postadress skall han genast vidtaga sådan åtgärd att postförsändelse från vapenfristyrelsen eller myndighet hos vilken han tjänstgör kan komma honom till handa utan dröjsmål.

¹ Senaste lydelse av 11 § 1986:1155.

² Senaste lydelse 1982:347.

³ Senaste lydelse 1982:347.

⁴ Senaste lydelse 1982:347.

⁵ Senaste lydelse 1982:347.

Vapenfri tjänstepliktig skall utkvittera postförsändelse från nämnden för vapenfrutbildning eller myndighet hos vilken han tjänstgör, ta del av försändelsens innehåll samt på anmodan lämna myndigheten de upplysningar som fordras om personliga förhållanden av betydelse för hans tjänstgöring.

Vapenfri tjänstepliktig skall utkvittera postförsändelse från vapenfristyrelsen eller myndighet hos vilken han tjänstgör, ta del av försändelsens innehåll samt på anmodan lämna myndigheten de upplysningar som fordras om personliga förhållanden av betydelse för hans tjänstgöring.

10 §⁶

Ansökan om tillstånd att fullgöra vapenfri tjänst prövas av vapenfrinämnden, som består av ordförande och sex andra ledamöter. För ledamot skall finnas ersättare. Ordförande och ersättare för honom skall vara eller ha varit innehavare av domarämbete. Vid hinder för ordföranden tjänstgör ersättare för honom som ordförande.

Regeringen utser ledamöter och ersättare för viss tid.

Ansökan om tillstånd att fullgöra vapenfri tjänst prövas av vapenfristyrelsen.

13 §

Vapenfrinämnden äger återkalla tillstånd till vapenfri tjänst, när den tjänstepliktige ansöker därom eller ändrade förhållanden annars föranleder det.

Nämnden äger även utan ansökan besluta att värnpliktig skall fullgöra vapenfri tjänst i stället för värnpliktstjänstgöring.

Vapenfristyrelsen får återkalla ett tillstånd till vapenfri tjänst, när den tjänstepliktige ansöker om det eller när ändrade förhållanden annars föranleder det.

Vapenfristyrelsen får även utan ansökan besluta att en värnpliktig skall fullgöra vapenfri tjänst i stället för värnpliktstjänstgöring.

20 §⁷

Vapenfri tjänstepliktig, som meddelats tillrättavisning, får begära omprövning av tillrättavisningen. Om han tjänstgör hos statlig myndighet, skall omprövning begäras hos denna och i annat fall hos nämnden för vapenfrutbildning.

Vapenfri tjänstepliktig, som meddelats tillrättavisning, får begära omprövning av tillrättavisningen. Om han tjänstgör hos statlig myndighet, skall omprövning begäras hos denna och i annat fall hos vapenfristyrelsen.

Meddelad tillrättavisning skall omedelbart gå i verkställighet.

Om åtal väckes innan tillrättavisning verkställts till fullo, skall verkställigheten upphöra. Detsamma gäller om tjänstgöringen upphör.

⁶ Senaste lydelse 1975:556.

⁷ Senaste lydelse 1982:347.

Besvär**Överklagande**22 §⁸

Talan mot beslut av nämnden för vapenfriutbildning i ärende om uttagning enligt 4 § föres hos värnpliktsnämnden genom besvär. Mot värnpliktsnämndens beslut i sådant ärende får talan ej föras.

Talan mot beslut av vapenfri-nämnden föres hos regeringen genom besvär.

Mot beslut i ärende om omprövning av tillrättavisning får talan ej föras.

Beslut av vapenfristytelsen enligt denna lag i frågor som rör uttagning, tjänstgöring eller tillstånd till vapenfri tjänst får överklagas hos totalförsvarets tjänstepliktsnämnd.

Beslut av totalförsvarets tjänstepliktsnämnd får inte överklagas.

Beslut i ärenden om omprövning av tillrättavisning får inte överklagas.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1990, eller vid den tidigare tidpunkt efter den 1 juli 1989 som regeringen bestämmer.

Vad som föreskrivs om överklagande av beslut av vapenfristytelsen gäller också beslut av nämnden för vapenfriutbildning.

Äldre bestämmelser gäller fortfarande i fråga om överklagande av vapenfri-nämndens beslut.

⁸ Senaste lydelse 1982:347.

2 Förslag till

1988/89:FöU13

Bilaga

Lag om ändring i värnpliktslagen (1941:967)

Härigenom föreskrivs i fråga om värnpliktslagen (1941:967)¹
dels att 30 § skall upphöra att gälla,
dels att 29 § skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

29 §²

Ärenden om befrielse från värnpliktstjänstgöring enligt 4 § 3–6 och om anstånd med tjänstgöring prövas endast efter ansökan av den värnpliktige.

Beslut i ärenden enligt 12 och 19 §§ får överklagas hos *värnpliktsnämnden* inom två veckor från den dag då klaganden fick del av beslutet. Beslut om ändrad uttagning eller tillhörighet efter fullgjord grundutbildning får dock inte överklagas.

Beslut i ärenden enligt 12 och 19 §§ får överklagas hos *totalförsvarets tjänstepliktsnämnd* inom två veckor från den dag då klaganden fick del av beslutet. Beslut om ändrad uttagning eller tillhörighet efter fullgjord grundutbildning får dock inte överklagas.

Beslut som meddelas enligt 12 och 19 §§ skall gälla omedelbart.

Värnpliktsnämndens beslut får inte överklagas.

Totalförsvarets tjänstepliktsnämnds beslut får inte överklagas.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1990, eller vid den tidigare tidpunkt efter den 1 juli 1989 som regeringen bestämmer.

¹ Lagen omtryckt 1969:378.
Senaste lydelse av 30 § 1988:206.
² Senaste lydelse 1988:96.

